

Trabant 601 1963–89

1. **BMW börjar med direktförsäljning**
2. **BMW vill koppla bilen till huset**
3. **BMW arbetar på ny i3 som instegsmodell**
4. **Teslas resultat sviker och Musk sänker aktien**
5. **Vi grävde vår egen grav med Cybertruck**
6. **Måste göra mer överkomliga bilar**
7. **Bedragare fick 5 nya Teslor gratis**
8. **Jättekoncernen samarbetar med Leapmotor**
9. **STI-version av Subaru Solterra kommer nästa sommar**
10. **Här är Toyotas minikomakta och flexibla el-skåpis**
11. **Nu drar tillverkningen av Delage D12 igång**
12. **Så mycket kostar nya Mercedes E-klass All-Terrain**
13. **Första åkturen med Lexus LM**
14. **Prov Kia Sportage**
15. **Prov Volvo EX30**
16. **Saabjorn 900 inte mer än personligt projekt**
17. **Nytt lagförslag om fordonsåtervinning hotar bilhobbyn**
18. **Nästa år blir det lagligt med lowriders i Kalifornien igen**
19. **Trabant var kommunistbilen som var oförskämt kul att köra**

Teknikens Värld

1. BMW börjar med direktförsäljning

Publicerad 18 okt 2023, kl 16:54

Nu gör BMW som flera konkurrenter – i stället för att sälja bilarna genom traditionella återförsäljare går BMW över till så kallad direktförsäljning genom agenter.

Med början 1 januari 2024 byter **BMW** Group försäljningsmodell. **Mini** i Sverige går då, som en av de första marknaderna i världen tillsammans med Italien och Polen, över till direktförsäljning, även kallad agentmodell. Därefter kommer förändringen att genomföras gradvis inom BMW-gruppen. Enligt planen ska BMW:s försäljning vara omställd till direktförsäljning i hela Europa år 2026.

– Framtidens bilförsäljning går mot en mer transparent marknad med fasta priser och näthandel. Vi behöver kunna möta kunderna utanför de tidigare traditionella försäljningskanalerna och göra det enklare för kunder att beställa bil och säkerställa en sömlös kundupplevelse mellan online och offline. Som ett led i detta kommer vi därför gå över till en agentmodell, och våra återförsäljare kommer fortfarande finnas kvar då de utgör ryggraden även i den nya försäljningsmodellen, säger Niklas Sjöberg, chef för Mini i Norden.

Slutprutat

För kunderna innebär förändringen att möjligheten att åka till olika bilhandlare och hårdpruta om priset blir betydligt sämre, för att inte säga obefintlig. I den nya försäljningsmodellen är det generalagenten, i det här fallet BMW Sverige, som bestämmer priserna centralt och har lager med bilar. Bilhandlarens, eller agentens, uppgift blir främst att ha demobilar, rådgiva kunder och leverera bilar. Samt stå för service och reparationer.

Mercedes blev först med agentmodellen i Europa när man för fyra år sedan gjorde Sverige till pilotmarknad. Sedan dess har **Volvo** börjat röra sig **i samma riktning**. Först ut var dock **Tesla** som visade att det gick att sälja bilar direkt till kunderna, helt utan återförsäljare som mellanhand.

Erik Wedberg

Feber

2. BMW vill koppla bilen till huset

AV ROGER ÅBERG 2023-10-19 KL 15:40

Tar hjälp av Eon.

BMW och Eon har tagit fram ett laddningsekosystem som man kallar för Connected Home Charging. Tanken är att elbilen inte ska bli en belastning för hemmet utan istället bidra. Nu är det inte så många bilar som har V2G, alltså där bilen kan föra över energi till omvärlden, men det är på gång.

Inledningsvis ser systemet till så att själva huset får den ström som behövs innan elbilen börjar laddas. Om någon drar igång luftvärmepumpen och torktumlaren får bilen helt enkelt vänta. Men i förlängningen ska alltså bilen kunna bidra i sådana situationer och laddas när det är mindre aktivitet i hemmet. Enligt Eon så använder en vanlig familj 11 kWh per dag och hushåll, och en elbil har ju ett batteri på mellan 50 och 100 kWh så den kan vara backup ett bra tag.

Samarbetet börjar med BMW i5 och sedan kommer ytterligare modeller att kunna användas med systemet. [via.tt.se](https://www.via.tt.se)

Roger Åberg

3. BMW arbetar på "ny i3" som instegsmodell

PUBLICERAD: 2023-10-19

När BMW lade ned tillverkningen av sin idag klassiska elbil i3 försvann också märkets eldrivna instegsmodell. Den minsta och billigaste elbilen från BMW är idag den framhjulsdrivna elsuven iX1 eDrive20 som kostar från 599.000 kronor.

När i3 lades ned hette det att BMW inte planerade någon ersättare. Men i någon form ser det nu ändå ut att vara på väg.

– Vi lägger stor vikt vid att erbjuda kunderna bästa möjliga tillgång till varumärket BMW. Det är därför vi tänker mycket noga på hur det kan göras inom Neue Klasse, säger BMW:s tekniske chef Frank Weber till branschtidningen [Automobilwoche](#).

Med Neue Klasse menar han den nya generation av elbilar som BMW ska lansera 2025. Det innefattar bland annat en mer effektiv drivlina och en ny generation batterier som precis som Tesla använder av cylindriska celler.

Först ut på Neue Klasse blir en eldriven version av 3-serien samt vad som beskrivs som en sportig elsuva. Längre fram kan vi alltså även få se en mindre modell som i alla fall kan ses som en andlig efterträdare till BMW i3. Den uppges då hamna under nuvarande iX1, men utseendemässigt ska vi inte räkna med några likheter med BMW i3.

– I början var den inte bara älskad. Många gillade den, men för andra var den inte en riktig BMW. Lite av en skolklassens outsider, säger Frank Weber.

Carl Undéhn

4. Teslas resultat sviker och Musk sänker aktien

Uppdaterad 19 okt. 2023

Publicerad 19 okt. 2023

Teslas kvartalssiffror är klart sämre än väntat men det som verkligen fick aktien på fall på onsdagen var vd Elon Musks ord.

Teslas vd Elon Musk snackade för mycket igen och fick aktien på fall.

Elon Musk förklarade, berättar CNBC, att Cybertruck inte kommer att leverera något betydande positivt kassaflöde under 12 till 18 månader efter produktionsstarten.

Musk sade också att den amerikanska elbilsföretaget har fokus på att göra sina fordon mer överkomliga i en högräntemiljö.

Det här fick aktien att falla mer än 4 procent.

Före Musks anförande steg Tesla med som mest 2,4 procent på börsen, framgår det.

Här Teslas delårsrapport i korthet

Teslas delårsrapport visade att resultatet per aktie landade på 66 cent mot väntade 73 cent per aktie.

Intäkterna stannade vid 23,35 miljarder dollar jämfört med väntade 24,1 miljarder dollar.

Enligt CNBC var det första gången bolaget missade förhandsprognosen för både resultat och intäkter sedan Q2-rapporten i juli 2019.

Tesla Model X.

Den totala rörelsemarginalen för Tesla under det nu inrapporterade kvartalet uppgick till 7,6 procent.

Det kan jämföras med en rörelsemarginal på 17,2 procent under motsvarande kvartal förra året.

Under samtalet kring delårsrapporten uttryckte Musk stor oro över det höga ränteläget

Musk: Hög ränta gör det svårt att köpa bil

“Om räntorna förblir höga eller om de går ännu högre är det så mycket svårare för människor att köpa bil”, sade han.

“Jag kan bara inte nog betona hur viktig kostnaden är... Vi måste göra våra produkter mer överkomliga så att folk kan köpa dem”.

CNBC rapporterar vidare:

“Under kvartalet rapporterade företaget 19,63 miljarder dollar i fordonsintäkter och 1,56 miljarder dollar i intäkter från sin energiproduktion och lagringsverksamhet. Inom fordonsintäkter ökade andelen från regulatoriska krediter under tredje kvartalet till 554 miljoner dollar, upp från 282 miljoner dollar föregående kvartal och 286 miljoner dollar under tredje kvartalet förra året.”

Läs hela [artikeln](#).

Läs även: [Regn slog ut Tesla – ska betala 232 000 Dagens PS](#)

Ola Söderlund

Mångårig journalist med erfarenhet från en rad medier.

5. Elon Musk: "Vi grävde vår egen grav med Cybertruck"

Av Maths Nilsson

19 oktober 2023, 06:29

Nu är det klart – leveranserna av Tesla Cybertruck drar igång den 30 november. Men de två miljonerna som står i kö får vänta. Teslas kapacitet är än så länge inte högre än 125 000 bilar per år.– Vi grävde vår egen grav med Cybertruck, säger Elon Musk om det svåra utvecklingsarbetet.

Det har hunnit gå fyra år sedan bilen visades upp på det mytomspunna eventet när bilens rutor krossades. Nu bekräftar Tesla att leveranserna av Tesla Cybertruck drar igång den 30 november 2023. Gigafactory Texas är igång med pilotproduktion, skriver Tesla i sin kvartalsrapport.

Men den som inte reserverade bilen tidigt lär få vänta länge. Teslas kapacitet i starten är 125 000 bilar per år. Två miljoner köpare har reserverat bilen. Elon Musk vill skruva ner förväntningarna på bilen som vinstmaskin.

– Jag vill bara dämpa förväntningarna på Cybertruck. Det är en fantastisk produkt, men ekonomiskt kommer det att ta ett år till 18 månader innan det är en betydande positiv kassaflödesgivare, sade han i nattens vinstsamtal. Exakta priser eller fakta om bilen är fortfarande hemliga, men den 30 november lär det alltså klarna.

Utvecklingen har enligt Elon Musk var extremt utmanande och han sade "Vi grävde vår egen grav med Cybertruck."

– Detta är helt enkelt normalt när du har en produkt med mycket ny teknik, eller något helt nytt fordonsprogram, men speciellt ett som är lika annorlunda och avancerat som Cybertruck. Du kommer att få problem som står i proportion till hur många nya saker du försöker lösa i stor skala. Så jag vill bara betona att jag tror att det här är potentiellt vår bästa produkt någonsin...det kommer att kräva enormt arbete för att nå värdeproduktion och vara kassaflödespositivt till ett pris som människor har råd med.

Tesla Cybertruck har unika egenskaper som skiljer den från andra bilar, bland annat är den tillverkad av rostfritt stål. Från början sades att instegsmodellen skulle kosta 40 000 dollar, men sannolikt har priset gått upp efter fyra år.

– Cybertruck är en av de där specialprodukterna som bara kommer en gång i tiden. Och specialprodukter som dyker upp då och då är bara otroligt svåra att få ut på marknaden, att nå volym, att vara välmående.

LÄS MER:

- [Efter två års försening: Då startar Tesla produktionen av...](#)
- [Elon Musk: Då får första köparen sin Tesla Cybertruck](#)
- [Musk körde Cybertruck Performance: "Grym"](#)
- [Läckta mejlet från Elon Musk: "Om Lego kan, så kan Tesla"](#)
- [Läcka avslöjar: Svåra konstruktionsfel hos Tesla Cybertruck](#)
- [Tesla börjar sälja egen öl till Sverige – så sjukt dyr är en...](#)

Maths Nilsson

Maths Nilsson är motor- och ekonomijournalist och grundare av Carup, har mångårig erfarenhet från stora mediehus och tidningar. [Mer information och kontaktuppgifter.](#)

CARUP

6. Teslas vinst rasar: "Måste göra mer överkomliga bilar"

Av Maths Nilsson 19 oktober 2023, 06:01

Tesla vinst rasar kraftigt. Efter alla prissänkningar har marginalen mer än halverats. Den höga räntan får Elon Musk att öppna för att bilarna ska bli billigare igen. – Vi måste göra våra produkter mer överkomliga så att folk kan köpa dem, sade Musk i nattens vinstsamtal.

Teslas rapport för det tredje kvartalet blev en riktig kalldusch. Resultatet föll betydligt mer än vad analytikerna hade förväntat sig. Jämfört med förra året föll vinsten med 52 procent till 3758 miljoner dollar, motsvarande 41,3 miljarder kronor. Prissänkningarna börjar nu slå igenom på rörelsemarginalen som på ett år gått ner från 17,2 procent till 7,6 procent.

Huvudägaren och vd:n Elon Musk levererade heller inga glada nyheter i **vinstsamtalet efter att resultatet presenterats**. Han sade att Cybertruck inte kommer att bidra till något positivt kassaflöde förrän 12-18 månader efter produktionsstarten. Han öppnade också för nya prissänkningar då Teslas fokus är att göra mer överkomliga bilar när räntan är hög.

– Jag är orolig för den höga räntemiljön vi befinner oss i. Om räntorna förblir höga eller om de går ännu högre, är det så mycket svårare för folk att köpa bilen, säger Elon Musk. – Jag kan bara inte nog betona hur viktig kostnaden är. Vi måste göra våra produkter mer överkomliga så att folk kan köpa dem, tillägger han en stund senare.

Musk uttryckte också tveksamhet till att många vill att Tesla ska annonsera. Även om de vill köpa bilarna hjälper det inte då den höga räntan gör att de inte har råd med bilarna, menade Musk. Tesla omsättning blev 23,3 miljarder dollar, motsvarande 256 miljarder kronor, vilket är en ökning med 9 procent jämfört med förra året. Trots att den genomsnittliga kostnaden för en såld bil minskat till 37 500 dollar (412 500 kronor) sjönk vinsten på grund av prissänkningar. Aktien sjönk med fem procent i efterhandeln.

LÄS MER:

- **Teslas vinst per såld bil är 163 000 kronor: "Vi har gasen i...**
- **Efter chocksänkningar: Så stor vinst gör Tesla per såld bil**
- **Tesla knockar förväntningarna – nu köper svenska småsparare...**
- **Teslas nya galna vinst: Över 100 000 kr per såld bil**
- **Elon Musk: Därför kan vi tvingas sänka Teslas priser igen**
- **Tesla slår rekord igen – ökat leveranserna med 68% i år**

Maths Nilsson

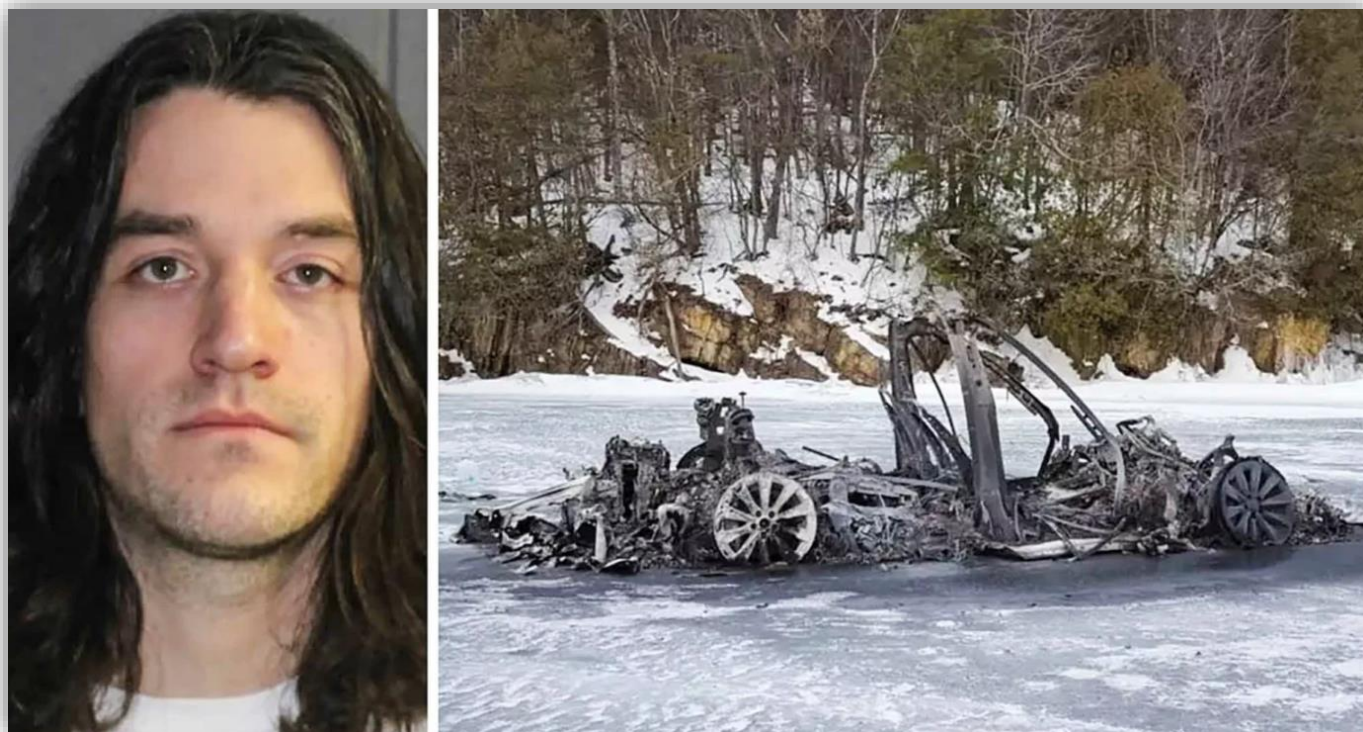
Maths Nilsson är motor- och ekonomijournalist och grundare av Carup, har mångårig erfarenhet från stora mediehus och tidningar. **[Mer information och kontaktuppgifter.](#)**

7. Bedragare hittade kryphål – fick 5 nya Teslor gratis

Av Maths Nilsson

18 oktober 2023, 08:46

Att hämta ut en ny Tesla brukar kräva förskottsbetalning. Men Michael Gonzalez, 34, hittade ett kryphål och lyckades lura Teslas betalningssystem. Han fick Tesla att gratis lämna ut fem splittrerna elbilar utan att behöva betala. Han tände även eld på en Tesla på en sjö för att få ut försäkringspengar. Nu döms han till fyra års fängelse för jättebluffen.

Teslas system med nätbeställningar och förskottsbetalning är känt för att vara tämligen bedrägerisäkert. Dessutom hör elbilen till världens absolut minst stulna bilar. Men 34-åriga Michael Gonzalez från amerikanska Vermont hittade en lucka i systemet. Han lyckades lura Tesla på inte mindre än fem nya elbilar, [uppger Marketwatch som var bland de första med nyheten. Även USA:s statsåklagare har rapporterat om fallet här.](#)

Han lurade till sig fyra exemplar av Teslas allra dyraste modell, Model X. Han lyckades också komma över en Tesla Model 3 utan att betala. Totalt var bilarna värda över sex miljoner kronor. Tre av bilarna sålde han vidare till köpare via Ebay och Craigslist samt till en bilhandlare.

Fyra av de fem bilarna som mannen fick ut var Teslas allra dyraste bil, Model X.

För en av bilarna vägrade Tesla att utfärda något ägarcertifikat, vilket gjorde den omöjlig att sälja vidare. Då körde Michael Gonzalez ut på Teslan på en frusen sjö och satte eld på bilen för att få ut försäkringspengar. Men enligt utsago hade han kört ut bilen på isen för att isfiska när den fattade eld, något rätten inte trodde på.

8. Uppgift: Jättekoncernen samarbetar med Leapmotor

PUBLICERAD: 2023-10-19

Med kort mellanrum meddelade både Volkswagen och Audi att de inleder samarbete med kinesiska tillverkare för utveckling av elbilar. Orsaken är att försäljningen av de båda tyska märkenas elbilar haltar på den viktiga kinesiska marknaden.

Nu kommer uppgifter om ännu ett samarbete med en kinesiska tillverkare. Och den här gången med en hel radda både europeiska och amerikanska bilmärken.

Samarbetet uppges nämligen vara mellan kinesiska Leapmotor och jättekoncernen Stellantis. I den ingår inte mindre än 14 olika märken som Fiat, Opel, Citroën och Peugeot samt Jeep och RAM.

Om samarbetet handlar om att ta fram elbilar för den kinesiska eller globala marknaden är oklart. Till skillnad från både Audi och Volkswagen har Stellantis ingen stor närvaro på den kinesiska marknaden idag.

Redan i slutet av sommaren kom uppgifter om att samarbete var på gång mellan de båda företagen.

Enligt kinesiska medieuppgifter investerar Stellantis nu en icke nämnd summa i Leapmotor. I gengäld får se tillgång till märkets senaste elbilsplattform Leap 3.0.

I dagsläget säljer Leapmotor, som grundades 2015, småbilen T03 i Frankrike. Under bilmässan IAA var Leapmotor på plats med stor närvaro inför en kommande lansering i fler europeiska länder.

Då med större elsuvar som C10. Den använder också den nämnda plattformen Leap 3.0, som bland annat använder så kallad "cell to chassi"-teknik där batteriet blir en del av bilens struktur.

Carl Undéhn

Feber

9. STI-version av Subaru Solterra kommer nästa sommar

Bobby Green 2023-10-17 kl 18:40

Subarus eldrivna crossover Solterra är en Toyota bZ4X med andra logotyper på. I början av året visade Subaru upp ett STI-koncept av bilen och nu sägs det att detta ska bli verklighet. Lansering ska ske nästa sommar och troligtvis lär bilen se ut som konceptet, som ni ser på bilderna här. Det blir kjolpaket, vingar på bakluckan, röda inslag och större fälgar. Subaru har nyligen varumärkesskyddat namnet STe så det kan hända att den får heta det istället för STI. Om denna sportigare version även kommer att få bättre prestanda i form av vassare väghållning och höjd effekt är oklart, men det känns ju lite fattigt om den inte får det.

Bobby Green

Subaru presenterar sin första elbil - Solterra
En Toyota bZ4X i andra kläder

Subaru presenterar STI E-RA
Eldriven superbil med över 1000 hästar

10. Här är Toyotas minikompakta och flexibla el-skåpis

Posted by Kristofer Rask oktober 18, 2023

Det japanska ordet kayoibako syftar på en konfigurerbara fraktcontainrar för att säkert och effektivt transportera produkter mellan anläggningar, dimensionerade för att eliminera spill och kunna möta olika behov med utbytbara insatser.

Det är precis det som är namnet på Toyotas senaste koncept på en kompakt eldriven skåpbil. Fordonet mäter 3990 mm i längd, 1790 mm i bredd och 1855 mm på höjden och kan omformas och anpassas helt fritt. Både hårdvarumässigt men också genom mjukvara. Såldes lever den upp till namnet Toyota Kayoibako.

Toyota har gett Kayoibako en "ultra-expanderbar" design som gör det möjligt att skräddarsy fordonet för en rad olika uppdrag. Det kan passa både för kommersiell verksamhet eller för privat bruk.

För privat bruk skulle Toyota Kayoibako fungera som det ultimata fordonet för äventyret och friluftslivet, föreslår Toyota. Det utan att gå in på några närmare detaljer om de tekniska specifikationerna.

Eller så kan Kayoibako bli ett fordon som gör transporter tillgängliga för fler. Det genom att erbjuda en konfiguration som passar rullstolsburna. Kayoibako är helt enkelt "mobilitet för alla".

Kommersiell anpassning

Fordonet kan dessutom användas kommersiellt och anpassas för en stor variation uppdrag med stor flexibilitet och individuell anpassning. För affärsapplikationer ser Toyota den lilla elbilen som ett direkt svar på sista-milen-logistiken där fordonet kan ingå i ett smartare och mer effektivt leveranssystem.

Kayoibako kan också möta behoven hos lokala samhällen och småhandlare. Till exempel genom att inredas med produktvisningshyllor för att skapa en mobil butik eller ytterligare sittplatser för att fungera som en *shuttlebus*.

Hela fordonet är baserat på en digital arkitektur, där behovet av unika lösningar för olika ändamål kan mötas upp genom mjukvara. Oavsett om det är för någons personliga minibus eller för ett företags vagnpark och komplexa distributionstjänster.

Mer om fordonet kommer Toyota att avslöja i samband med Japan Mobility Show som startar nästa vecka.

Kristofer Rask

Kristofer är grundaren av Allt om Elbil. Följer utvecklingen av elbilen med fascination sedan 2016. Kör självklart också elbil. [Mer information och kontakt.](#)

Feber**11. Nu drar tillverkningen av Delage D12 igång**

Av Bobby Green 2023-10-16 kl 15:00

30 exemplar blir till.

FILM: <https://youtu.be/NfokjAeyMgE>

Om man vill ha en superbil med grym prestanda som inte ser ut som alla andra kanske det är en Delage D12 man ska köpa? Nu drar i alla fall tillverkningen igång och har du två miljoner dollar över kan du bli ägare till en. Endast 30 ska byggas och man räknar med att alla ska vara klara om fyra till fem år. För pengarna får du något alldeles speciellt med plats för två och upp till 1100 hästar att leka med. Kraften kommer från en V12:a på 7,6 liter utan överladdning som i sin tur får lite extra draghjälp av en elmotor. Växellådan är en åttastegad automat.

Delage har ytterligare en modell på gång och det kommer att vara en snabb GT-vagn med hybrid-drivlina. När denna kan tänkas presenteras återstår att se. delage.fr

Bilmärket Delage återuppstår Det här är superbilen D12

**Delage har nu en fungerande prototyp av superbilen D12
Ska ut på turné med den nu i sommar**

Bobby Green

12. Så mycket kostar nya Mercedes E-klass All-Terrain

Publicerad 2023-10-19 kl 19:15 Text Erik Söderholm

Mercedes nya terrängkombi börjar på nästan 670 000 kronor. Laddhybriden blir ännu dyrare.

Volvo har tagit bort möjligheten att beställa de båda **högbyggda kombibilarna** V60 Cross Country och V90 Cross Country från utbudet. När de såldes fanns de heller inte att köpa som laddhybrider.

Nu satsar Mercedes på att locka över Volvoköparna. Tidigare i år presenterades **Mercedes E-klass All-Terrain** som kommer både med bensin- eller dieselmotor samt som laddhybrid med dieselmotor.

De svenska priserna börjar på 669 900 kr för den dieseldrivna instegsmodellen med 197 hk, vilket är 40 000 kr mer än för den lågbyggda, vanliga versionen av E-klass Kombi.

Den som vill ha laddhybriden får betala 765 900 kr och får då samma dieselmotor, men kompletterad av eldrift och ett batteripaket som ger en elräckvidd på 9,7 mil som bäst. Som tillval finns möjlighet till snabbladdning på 55 kW för 6 850 kr.

Erik Söderholm

MER FRÅN VI BILÄGARE:

Mercedes gör tvärt emot Volvo: Lanserar ny dieselkombi

Mercedes bekräftar: C-klass kommer som elbil

Mercedes E-klass Kombi officiell – lastar mindre än förr

13. Första åkturen: Lexus LM är en privatjet utan vingar

Av redaktören bytbil 2023-10-19 Text Simon Hallenslev Foto Lexus PR

Är du otroligt rik och rädd för att flyga? Då har Lexus byggt bilen för dig. Den heter Lexus LM, och vi tar den på en första åktur här.

Bytbil har ett samarbete med danska Bilbasen som var inbjudna till Kraków av **Lexus** Danmark.

I pilotuniform och med vingar på bröstet hälsar en handfull herrar oss välkomna i Krakow. De är inte piloter, utan **Lexus**-förare.

Det är "Lexus Airlines" som uppfunnits för att transportera mig till presskonferensen, och den lilla teatern blir meningsfull så snart jag kliver in genom de enorma skjutdörrarna i **Lexus** LM. Det ser verkligen ut som en förstaklasshytt från rymdindustrin.

Från Kraków körs jag ut i de polska provinserna för att ta reda på om det finns tillräckligt med lyx för att bära prislappen för nya **Lexus** LM.

Hur mycket sa du?

Jag ska säga det rakt ut. 1 695 000 kronor är vad du får betala om du vill ha den lyxigaste varianten av det japanska lyxmonstret Lexus LM. Här får du fyra säten, varav de två främre är reserverade för dem som får betalt för att transportera och skydda ägaren. Föraren och livvakten.

Lexus LM kan också beställas i en billigare Executive-variant för 1 425 000 kronor. I denna variant är den bakre delen av hytten utformad annorlunda, med en tredje sätesrad för totalt sju säten.

Varianterna är baserade på samma plattform och drivlina. Plattformen är den så kallade GA-K, som delas med personbilarna **Lexus** RX och NX, medan drivlinan är en hybrid som inte kan laddas.

Den levereras med en 2,5-liters bensinmotor som ger 250 hästkrafter och 239 Nm med elektrisk assistans. Elassistansen sitter på bakaxeln, vilket också innebär att **Lexus LM** är fyrhjulsdreven. Kraften från bensinmotorn fram och elmotorn på bakaxeln tas om hand av en e-CVT automatisk växellåda.

Hybridsystemet är inte den senaste tappningen från **Toyota** och **Lexus**, eftersom de senaste tillskotten från **Toyota** och **Lexus** är femte generationen. **Lexus LM** är utrustad med den tredje generationen. Detta ger en bränsleekonomi på 14,3 km/l och en acceleration från 0 till 100 km/h på 8,7 sekunder.

Välkommen ombord

Det finns mycket att ta in när man kliver ombord på **Lexus LM**. För det första har vi sätena, som faktiskt är två massiva pilotstolar. De har utvecklats speciellt för LM med stor hänsyn till ergonomin, och till och med nackstöden är värda en masteruppsats. De minskar huvudets rörelser, vilket inte bara minimerar risken för åksjuka utan också optimerar en hälsosam hållning för nacken.

Stolarna har värme, ventilation, sex olika massageprogram och möjlighet att luta sig tillbaka som i Emirates förstaklasshytter till Dubai. Det är lika galet som det låter och sittplatserna är minst sagt fantastiska. Jag blir faktiskt lite sugen på att ta en liten tupplur.

Det stora Mark Levinson-ljudsystemet med 26 högtalare arbetar tillsammans med mikrofoner i kupén för att aktivt minska bullret. Det är väldigt lugnande.

Världens största skärm

Den lockande tuppluren hålls borta med hjälp av de två medföljande surfplattorna som är placerade mellan de två baksätena. Härifrån kan jag inte bara vrida ner temperaturen från de behagliga 23 grader jag kliver in. Jag kan reglera temperaturen i zoner exakt för att hålla mig fräsch.

Vart och ett av de två sätena har sin egen klimatzon som kan styras ner till den enskilda kroppsdel. För att hålla mig vaken skickar jag kall luft till huvudet och fötterna, medan överkroppen och benen håller sig varma. Här ser värmesensorer och infraröd övervakning till att rätt luft skickas till rätt ställen på min kropp.

Luften är också Nano-X-behandlad för att avlägsna bakterier och fylld med vattenpartiklar för att återfukta min hud och mitt hår. Det gör även min hals med kallt vatten från kylskåpet.

Med klimatet justerat in i minsta detalj sätter jag mig ner för att slå på skärmen. Ja, den största skärmen som någonsin fabriksmonterats i en bil. Lexus LM har en 48-tums widescreen, som kan användas för att spegla innehåll från din smartphone eller spela Playstation via HDMI.

Den stora skärmen kan antingen fungera som en vanlig helskärm eller delas i två om baksätesspassageraren vill titta på något annat. Det finns också en biograffunktion, där solskydd i sidofönstren och taket blockerar störande solljus.

För ökad integritet kan den främre raden stängas av med en glasruta som inte bara blockerar ljuset utan även 40 % av bullret från framsidan av kupén. Integritetsglaset och den massiva skärmen ingår endast i den dyraste Luxury-varianten med fyra säten.

Den enda riktiga besvikelsen i kupén är den falska träpanelen, som helt klart är plast. Även om jag definitivt förväntar mig äkta trä för en bil i den här prisklassen, kompenserar det återstående materialet och monteringskvaliteten för det. Allt känns som riktiga grejer och det finns inget plastknarr att hitta någonstans.

Hur är den att köra?

Aldrig tidigare har jag testat en bil som jag inte ville köra. Men efter en halv dag i baksätets överdådiga lyx är det dags för mig att flytta mig till första raden och bakom ratten, där det är en värld av skillnad.

Det är en stor skillnad, för i framsätet inser man för första gången att det här "bara" är en bil. Ratten, växelväljaren och de dubbla skärmarna har vi sett tidigare i andra Lexus-modeller, medan den bakre delen av kupén är byggd från grunden för att vara oerhört lyxig.

Förarupplevelsen i sig är också underväldigande, trots att LM är byggd på en personbilsplattform och rör sig därför inte som en skåpbil. Personbil eller inte, det är fortfarande en tung och mjuk bil vars monstrositet inte kan kamoufleras i ens mjuka kurvor. Styrningen är dock väl avvägd, så du kan känna vart de 2,3 tonnen ska peka.

Den stora utmaningen för Lexus LM är dock drivlinan, som saknar kraft för att driva den krypta bussen framåt så kompromisslöst som du förväntar dig. En lutning eller acceleration i mellanregistret får e-CVT-växellådan att gå igång, vilket kräver höga varvtal från en motor som låter skalad och rå i det här området. Ett irriterande ljud som lyckligtvis sällan når baksätet.

Här saknar jag en V6:a, som Lexus har i flera bilar tidigare, bland annat RX. Jag saknar också en sak som fyrhjulstyrning för att blanda runt den 5,1 meter långa bussen, och jag saknar också ett luftunderrede. Medan komforten är hög med den adaptiva variabla fjädringen, blir den lite dansant på ojämna vägar.

Till det fina företaget

För hotell, limousineservice eller flygbolag som transporterar sina viktigaste VIP-personer är Lexus LM en vettig bil. Det är lätt att komma in, gott om utrymme och en lyxnivå som får dig att tappa hakan. För privata transporter skulle jag dock förmodligen välja en lång Mercedes S-klass, som kan köpas för mindre.

Lexus LM 350h Luxury

Motor: R4, 2 487 cm², bensin

Effekt: 250 hk / 239 Nm

0-100 km/h: 8,7 sekunder

Topp hastighet: 190 km/h

Bränsleförbrukning: 14,3 km/l

CO₂-utsläpp: 161 gram/km

Mått (L/V/H): 512/189/194 cm

Egen vikt: 2 355 kilo

Bagageutrymme: 752 liter

Priser:

Executive (7-sätet) 1 425 000 kronor

Luxury (4-sätet) 1 695 000 kronor

Relaterade artiklar:

Test: Jeep Avenger är lysande i stadsdjungeln

4 saker som avslöjar om du är en bra eller dålig förare

Första körningen: BMW i5 är allt alla hoppades på

Första körningen: BMW i7 M70 - en lyxbjässe med 1 100 Nm

14. PROV: Kia Sportage – Sveriges smartaste laddis?

Av Elias Medelberg Foto Elias Medelberg & Agnes Lehtonen

Publicerad 2023-10-18 Uppdaterad 2023-10-18

Kia Sportage är den tredje mest nyregistrerade laddhybriden i Sverige hittills i år. Är den värdig de fina siffrorna?

Lådan på taket till vår provbil Kia Sportage Plug-In Hybrid är ett taktält.

VAD ÄR NYTT?

Nyheterna är få denna gång. Kia Sportage laddhybrid dök upp i Sverige i början av förra året. Sedan dess har den skördat stora framgångar i Sverige. Vi tar tempen på den försäljningsmässigt heta bilen. Är det ett kärt återseende?

HUR ÄR DEN ATT KÖRA?

Körupplevelsen är nog inte den främsta anledningen till modellens framgångar. Trots det är Sportage en trevlig bekantskap. Laddhybridsystemet är visserligen inte det mest välkalibrerade. Det finns stunder då samarbetet inte blir klockrent men för det mesta sker bytena mellan bensinmotorn och elmotorerna hur bra som helst.

Det finns bara två körlägen att välja på, Eko eller Sport. Det förstnämnda gör skäl för både sitt namn och det lilla lövet som syns bredvid. Vill man dra på ordentligt, vid en omkörning eller liknande, så väntar bilen ett (lite väl långt) tag för att säkerställa att man verkligen vill utnyttja de extra droppar miljöskadlig vätska som kommer att krävas för den tänkta aktionen.

Interiören i konstläder och mockaimitationen som ingår i GT Line-utrustningsnivån ger premiumkänsla.

Styrningen är lagom tung med bra känsla och fullt godkänd vägkontakt. Utväxlingen är varken hysterisk eller långsam och passar bra för biltypen.

Kvalitetskänslan är fin. Dörrarna är klädda i alcantaraliknande tyg och mjukt konstläder. Det är dock exklusivt för den högsta utrustningsnivån GT Line som har ett grundpris 61 700 kronor över det billigaste alternativet Action. Då ingår dock adaptiva stötdämpare, ventilerade framstolar och eluppvärmd ratt i läder utöver elinställbara framstolar, matrixstrålkastare, Harman Kardon-högtalare, 360-graders parkeringskamera och nyckelfritt låssystem som redan ingår i mittemellanalternativet Advance som kostar 37 400 kronor mer än Action.

Däremot är nog de allra flesta nöjda med bara standardutrustningen. Exempelvis elinfällbara och uppvärmda ytterbackspeglar, Highway Driving Assist och sätesvärme i fram- och baksäte. Det är väl kanske vissa som inte nöjer sig med parkeringssensorer fram och bak utan kräver backkamera. Klarar man sig utan den extra linsen på bakluckan är grundnivån gott nog.

Testbilen var dock av dyraste typ, GT Line, och hade därmed de adaptiva dämparna. De gör ett bra jobb över de allra flesta ojämnheter men kan uppfattas något hårdare än vad som borde behövas över vissa skarvar. Den rör sig fint över bulor och svackor även om det inte är något riktigt mjukt lyxbilsartat gung. Karosskontrollen är bra.

Bullernivån är också behaglig utan något som sticker ut. Framstolarna med de många inställningsmöjligheter som ingår i de två dyrare utrustningsnivåerna sitter man bekvämt i. Komfort var aldrig något problem på den över 250 mil långa resa som bilen fick ta sig an (resereportage och mer om livet med taktält kan ni läsa om på sidan 46).

Baksätet är fällbart 40/20/40 och ryggstödet är lutningsbart och kan ställas i 90-gradersvinkel för att ge extra plats längst bak. Smidigt. Något som också underlättar vardagslivet är fällning av baksätet från bakluckan. Sportage är praktisk. Den kan ta släp på upp till 1 350 kilo och utrymmet längst bak sväljer 540 till 1 715 VDA-liter. En god volym för klassen. Den siffran slår till och med laddhybridernas konung här i Sverige, Volvo XC60, på fingrarna. Den är dessutom i storleksklassen ovanför Sportage.

Fällning av baksätet följer 40/20/40-princip och går att göra från bagageutrymmet.

Vi kunde mäta upp en elräckvidd på 62,4 kilometer innan bensinmotorn blev tvungen att kliva in för att säkerställa fortsatt framfart. Likt en del andra laddhybrider från Kia finns ingen elektrisk värmare till kupén som klarar av att hålla interiörklimatet i schack på vintern. Istället blir bensinmotorn tvungen gå igång för att ta det jobbet.

Och efter resan på 250 mil, utan laddat batteri, landade förbrukningen på 7,5 l/100 km. Största delen av körningen gjordes på motorvägar och i kring 80 kilometer i timmen på landsvägar med klart varierande lutning, Norge har en hel del berg. En förhållandevis låg förbrukning för en fyrhjuldriven laddhybrid med ett taktält på runt 60 kilo och två människor med två veckors packning att dra runt på.

BORDE JAG KÖPA DEN?

Grundpriset är 68 300 kronor lägre än för Toyota RAV4 laddhybrid AWD som enligt registreringsstatistiken är den närmaste konkurrenten i storleksklassen. Lynk & Co 01, Ford Kuga och den nära släktingen Hyundai Tucson kostar mer eller mindre lika mycket. Bortsett från Hyundaien (som är mer eller mindre samma bil i annan kostym) känns Sportage som den mest attraktiva. Varken Forden eller Lynk & Co har fyrhjuldrift.

Komfort, praktikalitet och en bra räckvidd på el innebär att Kia Sportage Plug-In Hybrid innehar sin plats i registreringsstatistiken på fina meriter och inte enbart som en rent ekonomisk affär. Glöm bara inte bort elbilarna. De blir sett över hela bilägandet ofta billigare att äga, även om den initiala kostnaden är högre.

Laddar gör man med upp till 7,4 kW via den, enligt Kias broschyr, snyggt integrerade laddkontakten. Synliga bultar ser dock inte särskilt premium ut. Dessutom krävs en ordentlig säkring på hela 32 ampere för att nå maximal laddeffekt.

Laddning av högspänningsbatteriet sker med växelström och upp till 7,4 kW över en fas. För att nå sådana höjder krävs en säkring på väldigt rejäla 32 ampere. Det är det få som har.

TEKNISK INFO/Kia Sportage 1,6 T-GDI Plug-In Hybrid

Motor: R4, turbo, 1 598 cm³, 180 hk, 265 Nm. Elmotor, 91 hk, 304 Nm. Systemeffekt 265 hk/350 Nm. Fyrhjulsdraft. CO₂-utsläpp 25 g/km. Batterikapacitet 13,8 kWh. Räckvidd på el 70 km WLTP. Laddeffekt AC 7,4 kW enfas.

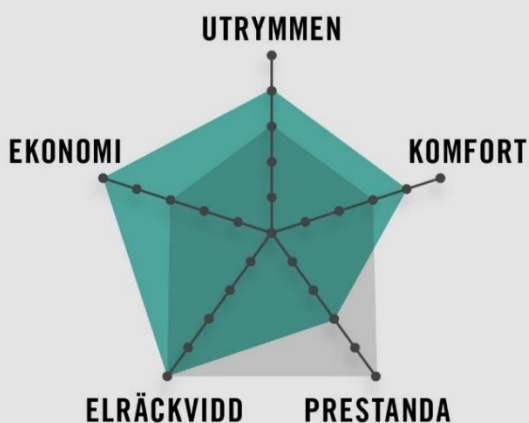
Kaross: L/b/h 4 515/1 865/1 650 mm. Axelavstånd 2 680 mm. Tjänstevikt 1 922 kg. Maxlast 493 kg. Bagagevolym 540/1 715 l. Dragvikt 1 350 kg.

Prestanda: 0–100 km/h 8,2 sek. Toppfart 191 km/h. Förbrukning blandad körning 1,1 l/100 km (WLTP).

Pris: 474 600 kr. Skatt 360 kr/år. Förmånsvärde 5 520 kr/mån. Aktuell nu.

PERSONLIGHET

- Kia Sportage Plug-In Hybrid
- Toyota RAV4

SUMMERING

Bäst: Komfort, praktikalitet, ekonomi och elräckvidd.

Sämst: "Normal"-körläge saknas. Värmer kupén med bensin när det är kallt.

15. PROV: Volvo EX30 – liten men naggande god

AV HEINRICH LINGNER BEARBETNING TOBIAS MERSINGER /// FOTO DANIELA LOOF

Publicerad: 2023-10-19 Uppdaterad: 2023-10-19

Volvos senaste modell delar plattform med Smart och Zeekr och är tillverkarens minsta SUV hittills. Vi fick åka med en sväng i prototypen.

Hur mycket Volvo är det i nya EX30?

Det fick vi reda på under en provåkning runt testanläggningen i Hällered.

Mycket är redan känt om Volvos senaste alster – minstingen EX30 som ska hamna i bilhallarna till vintern. Nykomlingen ska komplettera tillverkarens elbilsutbud och ta över positionen som inopare och naturligtvis använder man sig därför flitigt av komponenter från moderkoncernen Geely.

Den tekniska arkitekturen under den futuristiska plåtskruden kallas SEA, vilket dock absolut inte är havsrelaterat utan snarare står för "Sustainable Experience Architecture."

I EX30 kombineras plattformen med två olika drivlinevarianter: instegsmodellen kommer med en elmotor som genererar 272 hk och ett 51-kWh-batteri, känns det för snålt kommer EX30 även att finnas i en variant med dubbla motorer som tillsammans utvecklar 428 hk och matas av ett batteri med en kapacitet på 69 kWh. Som tredje alternativ kan man även kombinera det stora batteriet med single-motor-layouten.

Interiören känns genomtänkt och väl sammansatt, dessutom får man svensk designkvalitet på köpet. Pekskärmen är dock i minsta laget.

Allt det visste vi ju redan, precis som vi vet allt om designen och måtten i nykomlingen. Men hur känns bilen egentligen och hur har utvecklarna lyckats med att ge bilen Volvo-typiska köregenskaper som framhäver modellen från alla andra SEA-varianter?

Det tar vi reda på testområdet Hällered, åtta mil öster om Göteborg. För att leva oss in i Volvo-historien på riktigt får vi köra till testområdet i en Volvo Amazon 121 från 1970 – det sista produktionsåret av den legendariska sedanen.

De T-formade DRL-ljusen är ett tydligt Volvo-släktdrag.

Egbert Bakker är ansvarig för kördynamiken i dagens samtliga Volvomodeller. Finjusteringarna av chassit och styrningen har man bland annat gjort här på Hälleredes testområde.

Väl på plats får man nöja sig med passagerarplatsen i den gul-vita EX30 Twin Motor. Prototypen körs av Joakim Hermansson som är teknisk direktör för utvecklingsarbetet av EX30 och känner därför varje pinal i nykomlingen.

På den korta turen visar han en del av bilens omfattande arsenal av funktioner. Med en längd på blott 4 233 millimeter och ett axelavstånd på minimala 2 650 millimeter är EX30 ett Volvo-koncentrat på minsta möjliga utrymme och kan nästan tas för en andlig efterföljare till Volvo 340 som fick gå i graven 1991.

Därför var det speciellt viktigt att utveckla SEA-plattformen till en bil som känns som en Volvo och kör som vi är vana vid från tillverkaren. Som exempel visar han upp modellens kupébelysning som kan ställas i färgscheman som sträcker sig från norrsken till solnedgång över skärgården.

Även den uttagbara förvaringslådan känns typiskt Volvo – inte minst på grund av utsmyckningarna i älg- och barrträd-design. Naturligtvis saknas inget ur säkerhetssynvinkel heller – för Volvo är den aktiva och passiva säkerheten som bekant viktigare än något annat.

Egbert Bakker kan bara hålla med om det. Kördynamikutvecklaren är ansvarig för hur dagens alla Volvomodeller beter sig på vägen och har precis tagit över ratten från Joakim Hermansson. Han rattar EX30 snabbt och rutinerat över hinderbanan och låter bilen övergå till en lätt drift med exakta rattutslag, korrigerar och berättar samtidigt:

”Bilen måste reagera omedelbart och återgå till utgångsläget.” Förutsägbarhet, stabilitet och komfort har varit de viktigaste fokuspunkterna under utvecklingsarbetet.

På testbanan har man inkluderat tvärfogar, brunnslock, gatsten och andra hemskheter, men Volvo EX30 tar det mesta med adekvat komfort och det trots att prototypen rullar på utbudets största fälgar som mäter 20 tum i diameter som dynamikchefen Bakker understryker gång på gång.

Därefter petar han runt på pekskärmen, väljer sportläget och låter den 428 hk starka bilen sprinta till 100 km/h på 3,6 sekunder. Även det kan kompakta Volvo EX30 till fullo.

Med sin kraftfulla drivlina och komfortabla chassi känns EX30 riktigt trevlig på vägen, de fina utrymmen och den Volvo-typiska säkerhetsutrustningen gör knappast saken sämre.

Volvos senaste modell känns redan från passagerarsätet som en frisk och högkvalitativ fläkt i segmentet och ska stå för en fjärdedel av tillverkarens försäljningsvolym så tidigt som nästa år. En ytterst ambitiös plan, men EX30 har alla möjligheter att infria förväntningarna.

TEKNISK INFO/Volvo EX30 Twin Motor Performance AWD Plus

Motor: 2 synkrona permanentmagnetmotorer, systemeffekt 428 hk, 543 Nm. Litiumjonbatteri. Kapacitet 69 kWh. Fast utväxling. Fyrhjulsdrift.

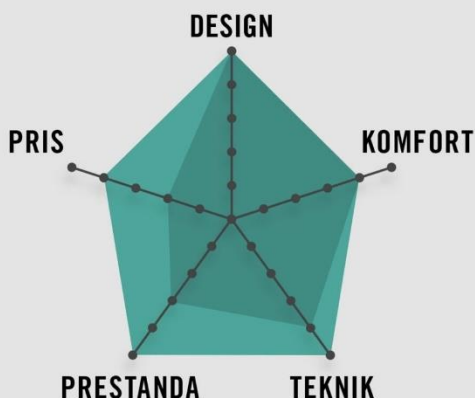
Kaross: L/b/h 4 233/ 1 837/ 1 549 mm. Axelavstånd 2 650 mm. Bagagevolym 318 – 904 liter. Tjänstevikt 1 943 kg. Maxlast 375 kg.

Prestanda: L/b/h 4 233/ 1 837/ 1 549 mm. Axelavstånd 2 650 mm. Bagagevolym 318 – 904 liter. Tjänstevikt 1 943 kg. Maxlast 375 kg.

Pris: från 489 000 kronor.

PERSONLIGHET

- Volvo EX30 Twin Motor Performance AWD Plus
- Mercedes EQA 300 4Matic

SUMMERING

Bäst: Stark drivlina, fin komfort, omfattande säkerhetsutrustning, säkra köregenskaper, fin kvalitet.

Sämst: Vi fick inte testa bilen själva än, därför återstår det att se.

16. Saabjorn 900 inte mer än personligt projekt

Publicerad 2023-10-17 kl 14:10 Text Joakim Nyberg

Ett fantastiskt projekt, men inte mer än så. "Saabjorn" hamnade mitt i mediebruset när renderade bilder på en DTM-inspirerad Saab 900 började spridas. Den restomodgade Saab 900:an är däremot inte menad för serieproduktion. Det är en privatpersons vision för det egna projektet.

Under förra veckan började nyheten om en serietillverkad restomoddad Saab 900 spridas i flera svenska och internationella medier. Rapporterna hävdade 350 hästar, varvstopp vid 7.500 rpm och ett yttre inspirerat av DTM. Så långt stämmer det. Det är planerna som Björn Van Reeth, med Instagramnamnet "Saabjorn", har för sin bil.

Liknelserna med Singer-Porschar, och P1800 från von Braun och Cyan var många, men mannen bakom visionen, belgaren Björn har inga planer på, eller förutsättningar för, att serietillverka bilen.

– Det har skrivits en massa artiklar utan att någon har kontakta mig. Det är rätt galet, skriver Björn till BilSport i ett meddelande på Instagram.

"Saabjorn" är inget företag. Det är bara en kombination av Saab och Björn.

Vissa blir säkert ledsna över att nyheten inte stämmer. Saabs status har sedan bolaget sattes i konkurs 2011 bara blivit högre, och klassiska bilar som 900 är i dag samlarobjekt. Björns egna 900 med 8V-turbo är ett bra exempel på var entusiasmen kan leda. I dag har bilens motor 243 hästar och dess utsida är klassiskt stylad.

– Renderingen av Andreas Richter gjordes för att jag skulle vara säker på att mina idéer fungerar i praktiken, innan jag kapar sönder min bil, förklarar Björn.

Målet för Björn var att ha bilen klar till Saabfestivalen nästa år – ett mål han insett blir svårt att uppnå.

– Det kommer ta mycket tid och pengar att färdigställa det här projektet. Jag hoppas att ha bilen klar till slutet av 2024, säger Björn om projektet som skapat rykten världen över.

Hur bedrägeriet mot Tesla gick till är något oklart. Men enligt uppgifter lurade han Teslas betalningssystem med hjälp av flera bankkonton som hade otillräckliga saldon. Företaget lämnade ut bilarna innan det stod klart att kontona saknade täckning för att kunna betala bilarna. Han beställde bilarna i olika namn, bland annat i sin flickväs och ex-flickväs namn. För att få ut registreringshandlingar gjorde han förfalskade framställningar till Vermont Department of Motor Vehicles, enligt åklagaren.

Tesla försökte få tillbaka en Model X genom att anlita detektiver, men Michael Gonzalez lyckades gömma bilen i en self storage-box. 34-åringen erkänner sig nu skyldig till att ha stulit alla fem bilarna och döms till fyra års fängelse. Han ska betala skadestånd på 5,5 miljoner kronor till Tesla och på 2,5 miljoner kronor till staten.

LÄS MER:

- [Körde Tesla i regn – krävs på 225 000 för batteribyte](#)
- [Så vill Tesla bli av med bilar som har livstids gratis...](#)
- [Norsk Tesla-ägare fick garanti av Musk: Får 1,9 miljoner kr](#)
- [Skrällen: Polestar 2 större än Tesla i Sverige i augusti](#)
- [Tesla kräver förskott från banken: Köpare blir utan bilar](#)
- [Därför låter Tesla alla som äger elbil ladda gratis idag](#)

Maths Nilsson

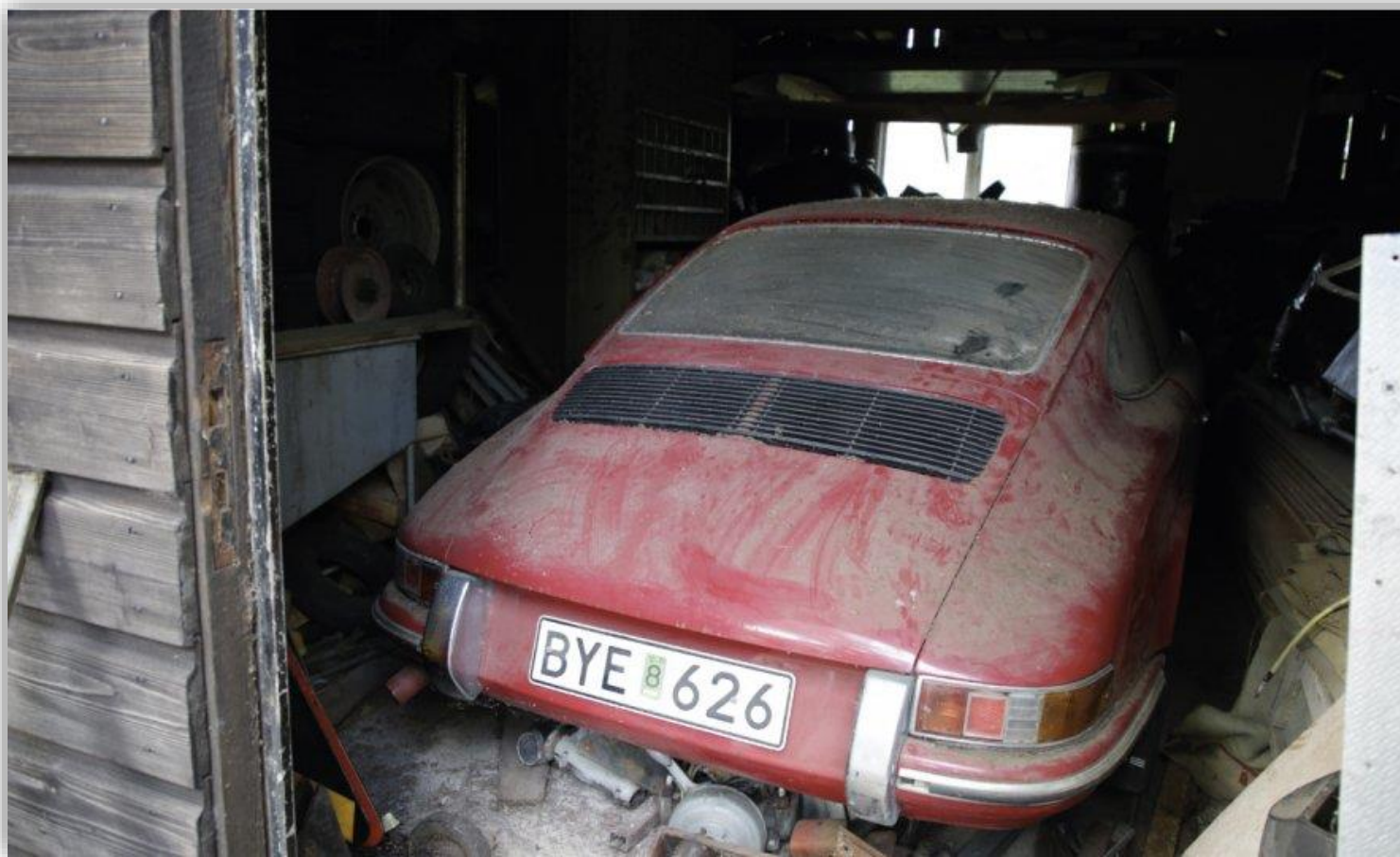
Maths Nilsson är motor- och ekonomijournalist och grundare av Carup, har mångårig erfarenhet från stora mediehus och tidningar. [Mer information och kontaktuppgifter.](#)

17. Nytt lagförslag om fordonsåtervinning hotar bilhobbyn

Publicerad 2023-10-19 kl 14:30

Text Björn Meyer

Till 2050 ska EU:s ekonomi vara klimatneutral och cirkulär. För att nå målet behöver medlemsländernas arbete snabbas på anser unionen och det genom en förordning som anslutna länder blir skyldiga att följa. Veteran- och hobbybilar är inte direkt utpekade men riskerar ändå att drabbas om återvinningslagen träder i kraft.

När EU vill skärpa återvinningslagstiftningen riskerar bilhobbyn, men även vanliga bilägare, att hamna i kläm. I vissa fall hotas äganderätten.

För att minska framställningen av helt nya råvaror strävar den föreslagna lagen både till mer återanvändning men även till att samla in fler uttjänta fordon. Definitionen av ett uttjänt fordon, så kallat ELV (end-of-life vehicle), och de föreslagna bedömningskriterierna för att avgöra när en bil går från att vara bil till att vara avfall kan skapa problem.

– Som fordonsägare blir du enligt förslaget skyldig att lämna ifrån dig ditt fordon och ska bötfällas om du inte följer förordningen eller en anmaning om det från myndighet, säger Jan Tägt, sakkunnig inom fordon och regelverk på Motorhistoriska Riksförbundet, MHRF. Inte nog med att äganderätten fräntas dig, det ska enligt förslaget ske helt utan ersättning.

I lagförslaget finns undantag för veteranbilar men skrivningarna är snäva och ställer krav på rätt ålder, rätt skick – och rätt förvaring. Skulle bilarna på den här logen passera det tänkta nålsögat?

När skulle då en bil bli avfall? Den föreslagna listan är lång; det kan handla om att delar som hjul, fjädring och styrning med mera inte går att laga eller ersättas men det kan också vara att bilen har stora rostskador eller att motor eller växellåda behöver bytas ut. Bland de föreslagna kriterierna finns även en punkt som säger att reparationskostnaden inte får överstiga bilens marknadsvärde.

”Vehicles of historical interest” föreslås vara undantagna från ELV-reglerna men skrivningarna i lagförslaget är snäva.

– Dels finns det en mängd ombyggda och amatörbyggda fordon som inte skulle rymmas i undantaget liksom yngre hobbyfordon, och vad innebär det för till exempel en Volvo som fått sin B18 utbytt mot en B20, ska den anses vara för mycket ändrad då?, säger Jan Tägt.

Även om det i det här sammanhanget är mest intressant hur eventuella nya regler kan påverka fordonshobbyn riskerar alla som äger en bil att drabbas enligt lagförslaget. Det spelar ingen roll om fordonet är nytt eller gammalt. Även en relativt ny bil kan vara så skadad att den enligt den tänkta kriterielistan inte längre ses som ett fordon i myndigheternas ögon.

Enligt förslaget ska bilar äldre än 30 år ha ett visst skydd men kommer bilar att uppnå den åldern framöver? I lagförslaget finns formuleringar om att reparationskostnader inte får vara högre än bilens marknadsvärde. Hade reparation av den här krockskadan varit möjlig att motivera innan bilen nått 30-strecket under de föreslagna reglerna?

– Jag är faktiskt väldigt bekymrad, förslaget innebär ett stort ingrepp i den enskildes rätt till sin egendom och strider både mot EU:s stadgar liksom den svenska regeringsformen, säger Jan Tägt. Det här är ett allvarligt hot mot hela fordonshobbyn och därmed vårt rullande kulturarv. Men MHRF kommer att kämpa för rimliga regler tillsammans med våra samarbetspartners både i Sverige och internationellt; och inom ramen för FIVA.

Förslaget till ny förordning är nu ute på remiss. [MHRF har begärt möte](#) med ett flertal av riksdagens utskott. I skrivande stund har Miljö- och jordbruksutskottet meddelat att det är ansvarigt för beredningen av EU-kommissionens lagförslag och att de ska ta upp MHRF:s begäran till diskussion på nästa möte.

[Läs även om Stockholms nya miljözoner där veteranbilar inte längre får åka.](#)

Feber**18. Nästa år blir det lagligt med lowriders i Kalifornien igen**

Av Bobby Green 2023-10-18 kl 19:30

Äntligen.

FILM: <https://youtu.be/aQWvnDXTKME>

I början av 80-talet blev det i vissa delar av Kalifornien olagligt att ströga omkring med modifierade bilar. Det här drabbade då mest typen lowriders som var extremt låga och som showade på gatorna genom att exempelvis hoppa med fjädringen. Nu har guvernören i delstaten skrivit på att detta förbud ska tas bort från och med 1 januari nästa år.

JAY LENO FÅR BESÖK AV ETT GÄNG LOWRIDERS**Bobby Green**

19. Trabant – kommunistbilen som var oförskämt kul att köra

Publicerad 2023-06-25 kl 6:30 Text Calle Carlquist

Nedtryckt, hopklämd och pressad av ett grått samhälle – men ändå urkul att köra!

MISSA INTE "Trabant Quality Control": https://youtu.be/V_t4k02oN84

Linjerna har något av ett Triumph Herald-foster i sjunde månaden över sig men där slutar också likheterna med de flesta andra bilar för Trabant 601.

Sammanbrottet för Östtyskland är numera på behagligt avstånd i tid och vi behöver knappast älta historierna om Trabants bomullskaross, tvåtaktsmotorn eller den om den uppdragbara stickan som tankmätare längre. Vi har hört alltsammans förr, till leda.

Bevekelsegrunden för Trabants existens var ju något helt annat än att någon profithungrande fabrikör skulle tjäna maximalt med pengar på att miljoner exemplar byggdes. Den grå lilla bilen var blott en diminutiv extremitet i en större samhällskropp, en lucka staten nödsakades att fylla för de tillfällen folk nödvändigtvis skulle transporteras individuellt (svälj!) och inte kollektivt, så som evangeliet för lyckans land egentligen föreskrev.

Det gällde framför allt att inte bygga in någon västerländsk attraktion i det hela. Nix till flashiga linjer, inget blixtrande krom, inga tekniska nymodigheter. Trabant var en bil som folk efter evig väntan på leverans var nödda och tvungna att acceptera.

Att den så relativt oförändrad byggdes under så lång tid säger ändå mer om samhällssystemet än om kunskapen hos teknikerna och ingenjörerna hos VEB Sachsenring, där bilen kom till. En titt på de prototyper som aldrig blev av (du kan googla dem) avslöjar att det fanns massor av kreativitet och idéer, men de fick inte utvecklas vidare.

Du kanske hör till dem som provat dig igenom det mesta i gammelmilssortimentet och som erfar ett visst sug vid åsynen av de här bilderna? Det finns alltid ett par Trabant på marknaden och ägandet är nästan lika enkelt som bilen själv.

Dessutom är bilen urkul att köra! Det kunde myndigheterna aldrig komma åt. Det låter om bilen, det ryker om den, det är kuriösa handgrepp och lösningar från front till bakparti, allt till veteranentusiastens höga nöje.

Läs också: [Ladas klassiska modell firar jubileum med ryskt rally.](#)

TRABANT 601 DELUXE 1984.

Nypris: Såldes inte i Sverige.

Värde i dag: 25 000–40 000 kr.

Motor: Tvåcylindrig tvåtakt radmotor. Förgasare. Luftkyllning. Volym 595 cm³. Max effekt 26 hk DIN vid 4 200 v/min. Max vridmoment 54 Nm vid 3 000 v/min.

Kraftöverföring: Tvärställd motor fram, framhjulsdraft. Fyrväxlad manuell låda. Rattspak.

Mått: L 356/B 151/H 144 cm. Tjänstevikt 700 kg. Tank 26 liter.

Fjädring/hjulställ: Enkel tvärställd bladfjäder fram. Dubbla bladfjädrar bak. Triangellänk fram och bak. Teleskopstötdämpare fram och bak.

Styrning: Kuggstång.

Hjul: Stålfälgar, 145/80-13.

Elsystem: 12 volt.

Bromsar: Trummor fram och bak. Tvåkrets bromssystem.

Fartresurser: Toppfart 100 km/tim. Acc. 0–90 km/tim 22 s.

Förbrukning: 0,65 l/mil.

LIVSCYKELN

1957 Den första Trabant, P50, tillverkas. Före årets slut har 50 bilar hittat ut på vägarna.

1958 VEB Sachsenring Automobilwerke Zwickau bildas 1 maj när Horch och Audi slås ihop till ett företag.

1964 P50 avlöses av 600 (kallas även P60) med 600-kubiksmotor 1962. Nästan helt utan budget uppdateras P60 till 601 1964. Bättre värme och ventilation, ljudisolering och ned-
vevbara rutor. Leendet i fronten rätas ut.

1965 Växellåda med hydraulisk koppling finns att tillgå – Hycomat. Målgrupp: invaliderade krigsveteraner som nått långt i det nya livet men inte långt nog för Volga med egen chaufför.

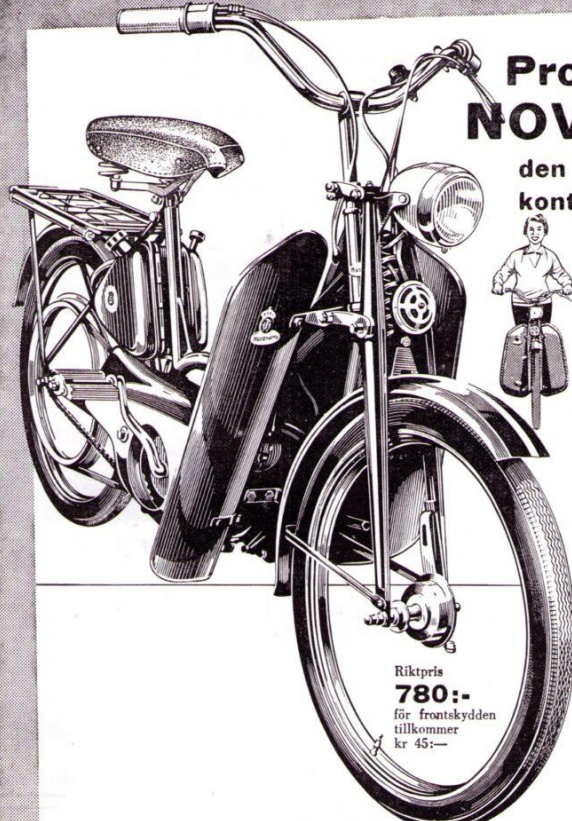
1967 De kommande åren uppdateras Trabant något, motorn omarbetas så den kan köras på hälften så stor oljeinblandning.

1986 Skruvfjädrar istället för bladfjädrar bak. Standardmonterad ekonomimätare. 26 hästkrafter och 12 volt växelströmgenerator.

1991 Muren föll 1989. Trabant gick att köpa med VW Polo-motor. Den 30 april 1991 rullar den allra sista Trabant av bandet.

Calle Carlquist

Provkör NOVOLETTE

den nya mopeden i
kontinental scooterstil

Årets Novolette leder i fråga om modern formgivning och tekniska finesser. Husqvarna har slagit in på en ny utvecklingslinje — den kontinentala scooterlinjen är nya givna även för mopeder.

Novolette -55 ger mer moped för pengarna. Se på de många betydelsefulla tekniska detaljerna.

Riktpris
780:-
för fronskydden
tillkommer
kr 45:-

Roger Warolin